

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.559/2015/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Farkas Viktor ügyvéd (cím) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) felperesnek, a Dr. Görömbei Zoltán ügyvéd (cím) által képvisel ... Megyei BV Intézet (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránti indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 12.P.21.360/2013/47. számú ítélete ellen a felperes által 50. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 37 500 (Harminchétezer-ötszáz) forint fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes 2013. június 10. és június 30. között az alperesi BV Intézetben tartózkodott, előbb a 75-ös, majd június 28. napjától elszállításaig az I. emelet 20. zárkában. Egészségügyi befogadásakor külsérelmi nyom nem volt rajta, panaszmentes volt. Ott tartózkodása alatt egészségügyi problémát, panaszt nem jelzett. 2013. július 1. napján a felperest a P.-i BV Intézetbe szállították vissza. Egészségügyi befogadásakor panaszt ekkor nem jelzett. 2013. július 5. napján a **P.-i** BV Intézetben orvosi vizsgálatra jelentkezett, azzal az indokkal, hogy a **Ny.-i** BV Intézetben poloskák csípték össze. A vizsgálat során diagnózisként mérges állat vagy növény csípését rögzítették. Ekkor a hátán, mindkét karján és mindkét lábszárára, valamint lábfejein nem friss rovarcsípés nyomait találták, melyeket enyhe bőrpír szegélyezett. Kalcium tablettát és Suprastin tablettát kapott panaszaira.

2013. július 15-én ismételtén a **Ny.-i** BV Intézetbe került a felperes. Szállításkor panaszmentes volt, friss külsérelmi nyom nem volt rajta. Július 18-án jelentkezett az alperesi BV Intézetben azzal, hogy poloskák csípték meg. Ekkor mindkét karján, hátán, vállán, lábfejen több rovarcsípésre hasonlító bőrelváltozást észleltek. Egy ampulla Calcimusc injekciót, egy tablettát Cetirizint, valamint antiszeptikus kenőcsöt kapott. Július 19-én Merbrominos ecsetelést, egy tablettát Benuront és egy tablettát Cetirizint kapott a

csípések kezelésére. Július 22-én ismételt jelentkezett poloskacsípések miatt, amikor kezelésként egy tabletta Cetirizint és antiszeptikus kenőcsöt kapott. 2013. július 16. és 22. napján zárkájában rovarirtást végeztek.

A felperest ért poloskacsípések maradványtünet nélkül meggyógyultak, azok a felperesnél megbetegedést, egészségügyi problémát nem okoztak. Az alperesi BV Intézetben a csípésekre alkalmazott terápia a szakma szabályainak megfelelő volt.

A felperes az 1990-es évek óta többször feküdt pszichiátriai osztályon alkoholproblémái és személyiségzavara miatt. Több helyen leírták, antiszociális, szociopátiás, explozív személyiségzavarát, alacsony frusztrációs toleranciáját, ingerültségét, impulzuskontroll zavarát. Több esetben rögzítették szorongásos panaszait, alvászavarát. A per során elvégzett pszichológiai vizsgálat alkalmával is kimutathatóak voltak nála a rovarcsípéseket megelőző időszakban már rögzített személyiségvonásai. A poloskacsípések olyan jellegű pszichés elváltozást, tüneteket nem okoztak, melyek már korábban is ne jellemezték volna.

A felperes 2013. júliusában jelentett be kárigényt az alperesnél, amelyben 1 500 000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetését kérte a 2013. június 28. és 30., valamint július 15. és 18. között elszenvedett poloskacsípések miatt kialakult maradandó nyomok és ebből eredő fizikai, lelki problémái miatt.

Az alperes 2013. szeptember 20-án kelt és a felperes részére október 8-án kézbesített 147/2013. számú határozatával a kártérítési igényt elutasította.

A felperes határidőben benyújtott keresetében 1 500 000 forint, ennek a keresetlevél benyújtásától járó kamata és a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy a **Ny.-i** BV Intézetben elszenvedett poloskacsípések következtében éjszakákat nem aludt, pszichológusi kezelésre szorul, mivel idegileg kikészült és gyógyszeres kezelést nem kapott. Emellett a csípések maradandó nyomot hagytak testén. Álláspontja szerint az alperes megsértette a Magyarország Alaptörvénye III. cikk (1) bekezdését, XX. cikk (1) bekezdését, valamint a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. tvr. (a továbbiakban: Tvr.) 36. § (1) bekezdés a) pontját, 46. § (1) bekezdés a) pontját, 47. § (1) bekezdését, továbbá az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Egyezmény) III. cikkét. Érvei szerint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, ám az alperes a Ptk. 76. §-ában írt, a testi épséghez, az egészséghez való személyiségi jogát is megsértette.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a felperest 2013. júniusában az alperesi BV Intézetben poloskacsípések érték volna. Arra hivatkozott, hogy a felperes ott tartózkodása alatt ilyet nem jelzett. Állította, hogy a 2013. júliusában jelzett poloskacsípésekre a felperes megfelelő kezelést kapott, személyiségi jogai nem sérültek.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 75 000 forint perköltséget.

A határozata indokolásában kifejtette, hogy a **P.-i** BV Intézetben 2013. július 5-én kelt feljegyzés alapján az alperes tagadásával szemben megállapítható volt, hogy a felperest a **Ny.-i** BV Intézetben nem csupán az alperes által elismert július hónapban, hanem azt megelőzően, júniusban is poloskacsípések érték. A csípésekre alkalmazott terápia mibenlétét a becsatolt dokumentumok, a kezelés megfelelő voltát és a csípések maradványtünetek nélkül történt gyógyulásának tényét az orvosszakértői vélemény alapján, míg a felperes pszichés állapotával kapcsolatos körülményeket a pszichológus szakértő véleménye alapján állapította meg. Rámutatott, hogy a Tvr. értelmében az elítéltet ért kárért a Ptk. szabályai szerint a BV Intézet a felelős, felelősségére a Ptk. 339. § (1) bekezdésében írtak az irányadók. Kiemelte, hogy az alperes kártérítési felelőssége akkor állapítható meg, ha a felperes bizonyítja, hogy az intézet jogellenes magatartást tanúsított, mellyel okozati összefüggésben őt kár érte. Ez esetben az alperes bizonyíthatja vétkessége hiányát. Hangsúlyozta, hogy a négy elem bármelyikének hiánya kizárja a kártérítési felelősség megállapíthatóságát.

A konkrét esettel összefüggésben aláhúzta, hogy a felperes nem bizonyította, hogy nála maradandó - akár fizikai, akár pszichés - károsodás következett volna be az alperes részéről tanúsított embertelen, megalázó bánásmód vagy a kínzás fogalmát kimerítő magatartás következtében, mert a zárkában lévő poloskák, poloskacsípés ilyenek nem minősül, így az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésére, illetve XX. cikk (1) bekezdésére való hivatkozás alaptalan. Ugyancsak nem találta megállapíthatónak az alperes részéről a Tvr. felperes által megjelölt szakaszainak megsértését, figyelemmel arra, hogy az intézet a poloskacsípésekre megfelelő kezelést alkalmazott. Megjegyezte, hogy az Egyezményben foglaltakat az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése tartalmazza, így az erre való hivatkozás alaptalanságát külön nem részletezte.

Összességében megítélése szerint a felperes olyan kárt, amely az alperes valamely jogellenes magatartásával lenne okozati összefüggésben nem igazolt, ezért a keresetet el kellett utasítani.

Pervesztessége miatt kötelezte a felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján perköltség fizetésére, e címen az alperes képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R.) 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján határozta meg. Rögzítette, hogy a le nem rótt kereseti illetéket, az állam által előlegezett költségeket a felperes személyes költségmentességére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, illetve 14. §-a alapján az állam viseli.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte a törvényszék határozatának megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását. Azzal érvelt, hogy a **Ny.-i** BV Intézetben három alkalommal szenvedett el poloskacsípést, azaz az alperes nem tudta biztosítani a testi és lelki egészséghez való jogát, fizikai, lelki szenvedésnek tette ki őt. Rámutatott, hogy a kártérítés megállapításához nem szükséges, hogy maradványsérüléseket, hegeket szenvedjen el. Kifejtette, hogy a fennálló pszichikai

elváltozása mértékét növelték a poloskacspések, ezt azonban adott esetben pszichiáter szakértő tudta volna igazolni. Megismételte a keresetlevélben előadott, az alperes jogellenes magatartását megalapozó jogszabályi hivatkozásait.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes költségben való marasztalását kérte. Kiemelte, hogy a beszerzett szakértői vélemények szerint a felperest kár nem érte, s az alperes úgy járt el, ahogy az az adott esetben elvárható, a poloskacspésekre ugyanis megfelelő kezelésben részesítette az elítéltet.

Az ítélet tábla a fellebbezést alaptalannak találta.

A törvényszék helytállóan állapította meg a tényállást, abból helytálló következtetéseket levonva megalapozott döntést hozott, melynek indokolásával is túlnyomó részt egyetért az ítélet tábla, azt csupán a fellebbezésben írtakra tekintettel az alábbiak szerint pontosítja, illetve egészíti ki.

Az elsőfokú eljárás során részben az alperes elismerése, részben a felperes sikeres bizonyítása következtében kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a felperest a perbeli időszakban három alkalommal is poloska csípte meg a **Ny.-i** BV Intézetben, ezzel a testi épséghez, egészséghez fűződő személyiségi joga sérelmet szenvedett.

„Az emberi test akkor ép, ha a szervek sértetlenek, megfelelően működnek, továbbá a szervek zavartalan együttműködése is megállapítható. Testi sértésnek a testet ért külső behatás minősül, ha azon elváltozást idéz elő, egészségsértőnek pedig azok a magatartások, eljárások tekintendők, amelyek a szervezet bármely részének működését vagy azok együttműködését hátrányosan befolyásolják vagy arra ilyen hatással lehetnek. A gyakorlat a lelki károsodást is az egészség megsértésének körébe vonja.” (a Polgári Törvénykönyv kommentárja).

A személyiségi jogvédelem vonatkozásában - szemben a büntetőjog szabályaival - nincs jelentősége annak, hogy a testi épséget, egészséget károsító magatartás milyen gyógytartamú eredményhez vezetett, s ahogy a felperes helytállóan hangsúlyozta, nem szükséges, hogy a sérelmet szenvedettnél maradandó károsodás következzen be.

A személyiségi jogsértés önmagában nem vagyoni kártérítési kötelezettséget nem alapoz meg. A kártérítés további feltétele olyan nem vagyoni hátrány keletkezése, amelynek kiegyenlítése csak pénzbeli előny nyújtásával biztosítható. A nem vagyoni kártérítés egyik funkciója a kompenzáció. Ez nem más, mint a személyi sérelem, hátrány hozzávetőleges kiegyensúlyozása pénzbeli szolgáltatás teljesítésével. A kompenzáció a tönkretett életlehetőségeket helyettesítő, kiegyensúlyozó, az elveszett helyett más nemű előnyt nyújtó szerepet tölt be.

A felperes esetében azonban az alperesnél elszenvedett poloskacspésekkel okozati összefüggésben olyan testi, lelki egészségkárosodás, amely immateriális hátránnyá lenne definiálható és ami kompenzálást igényelne, nem következett be, illet a beszerzett, a felek által elfogadott, aggálytalan szakértői vélemények nem igazoltak. Az egységes ítélkezési

gyakorlat szerint, ugyanis a személyhez fűződő jogok bármilyen megsértése önmagában, mintegy automatikusan, nem teremti meg a kárfelelősségi jogalapot, és az ítékezés nem ért egyet azzal az okfejtéssel, hogy ehhez képest a sérelem mértéke pusztán összecszerűségi kérdés lenne. A személyiségi jogsértés nem váltja ki szükségképpen a nem vagyoni kártérítés fizetésének következményeit. Ez utóbbihoz többlet tényállás szükséges, mégpedig a jogsértés által kiváltott olyan hátrányos hatás bekövetkezése, amely pénzbeli szolgáltatás nyújtásával ellensúlyozható.

Ilyen kára bekövetkeztét a felperes a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem tudta igazolni. Az alperes kártérítési felelősségének megállapításához szükséges konjunktív tényállási elemek egyikének - a kárnak - hiánya miatt nincs szükség a további tényállási elemek vizsgálatára, a kereset anélkül is elutasítandó.

Erre figyelemmel az ítéletábra nem kíván kitérni a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem jogellenességgel összefüggő okfejtéseire.

A fellebbezésben jelzett pszichiáter szakértő bevonását célzó indítvány a Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban nem teljesíthető.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes a fellebbezési eljárásban is pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles a jogi képviselővel eljár alperes részére fellebbezési eljárási költség megfizetésre. Ennek összegét az ítéletábra az R. 3. § (2) bekezdése a) pontja és 5. §-e alapján állapította meg.

A felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében.

Az ítéletábra a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján bírálta el tárgyaláson kívül.

D e b r e c e n, 2015. november 17.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelűl:

- kiadó -